

๑. ชื่อโครงการ ปลุกผักปลอดสารพิษ หลักสูตรการเพิ่มศักยภาพระบบงานเกษตร ภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย)

๓. หน่วยงานร่วมบูรณาการ หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร

๔. ผู้ดำเนินการ นางสาวนัฐิรา เคนนาดี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

๕. หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงงานพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีโอกาสได้รับความรู้และฝึกฝนตนเอง สามารถพัฒนาตนเองให้เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ พร้อมทั้งจะเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นแนวทางสู่ความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยึดเป็นแบบอย่างมาโดยตลอด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมสนองงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารและเพื่อให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน อย่างชัดเจน จึงได้จัดทำ “โครงการเพิ่มศักยภาพระบบงานเกษตร” ดังกล่าวขึ้น โดยยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงกลไกโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบล สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นกิจกรรม ๑) ระบบงานเกษตรในโรงเรียน ๒) ระบบงานเมนูอาหารกลางวัน ๓) งานสหกรณ์นักเรียน ๔) ระบบงานเกษตร สารสนเทศ ๕) ระบบงานครอบครัวผาสุก และ ๖) ระบบงานเครือข่ายชุมชนโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ ด้านการเกษตรลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ทำให้ชุมชน มีความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) เล็งเห็นความสำคัญของระบบงานเกษตร จึงได้ขับเคลื่อนหลักสูตรการเพิ่มศักยภาพระบบงานเกษตรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาให้เป็นระบบงานเกษตรที่ยั่งยืน โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ปรากฏเกษตร และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม และให้ความสำคัญกับสมดุลของระบบนิเวศ ผลผลิตที่มีคุณภาพ และพอเพียงตามความจำเป็นพื้นฐานเพื่อคุณภาพ ชีวิตที่ดีของผู้บริโภค การพึ่งพาตนเอง รวมทั้งการให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยไม่เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิต การบริโภค และอาหารที่ผลิตได้เป็นอาหารที่มี คุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และเปิดโอกาสให้ชุมชน โรงเรียน นักเรียนและสมาชิกในครอบครัวสามารถ ทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน ทำให้ระบบเกษตรกรรม เหล่านี้ดำเนินต่อเนื่องไปได้นานที่สุด โดยไม่มีผลกระทบด้านลบต่อระบบนิเวศวิทยา และไม่เกิดปัญหาทั้งด้านสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ส.ป.ก.หนองคาย จึงได้ดำเนินโครงการปลุกผักปลอดสารพิษ หลักสูตรการเพิ่มศักยภาพ ระบบงานเกษตร ภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียน ครู นักเรียน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจด้านระบบงานเกษตร หลักการในการปลุกผักให้ปลอดสารพิษ วิธีการนำเอาวิทยาการต่างๆ มาใช้ผสมผสานกันอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านพันธุ์ผัก ความอุดมสมบูรณ์ของดิน การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวและการดูแลรักษา ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างความรัก และความสามัคคีขึ้นภายในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนให้นักเรียน ได้รับโภชนาการที่ดี บริโภคอาหารที่ปลอดภัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับ

โรงเรียน อีกทั้งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านระบบงานเกษตรในโรงเรียน ส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มศักยภาพองค์ความรู้ด้านระบบงานเกษตรให้กับโรงเรียนและชุมชนได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองบนพื้นฐานความพอเพียงและยั่งยืน

๖. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๖.๑ เพื่อส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยของนักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๖.๒ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนในการเรียนรู้ทางวิชาการด้านระบบงานเกษตร
- ๖.๓ เพื่อให้นักเรียนมีผักที่มีคุณภาพ ไม่มีสารพิษตกค้าง เกิดความปลอดภัยต่อการบริโภคและมีผักไว้บริโภคตลอดทั้งปี
- ๖.๔ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนทางอาชีพ ในการเพิ่มรายได้และสร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตร
- ๖.๕ เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เกิดความสมัครสมานสามัคคี และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๗. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดหนองคาย โรงเรียนอาโอยมา ๒ ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

๘. เป้าหมาย

คณะครู และนักเรียนโรงเรียนอาโอยมา ๒

๙. วิธีดำเนินการ

- ๙.๑ สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ๙.๒ รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ๙.๓ จัดประชุมเพื่อกำหนดแผนแนวทางการดำเนินโครงการฯ
- ๙.๔ ประสานงานกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดทำหลักสูตร
- ๙.๕ ประสานงานหน่วยงานร่วมบูรณาการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในลักษณะขอข้อเสนอแนะและคำปรึกษา
- ๙.๖ เขียนโครงการเสนอขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัดและดำเนินงานโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- ๙.๗ ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย
- ๙.๘ ติดต่อเรื่องการจัดเตรียมสถานที่ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๙.๙ จัดหาและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ
- ๙.๑๐ ดำเนินโครงการตามกำหนดการ
 - การวางแผนการผลิตพืชผัก
 - กระบวนการเตรียมแปลงเพาะกล้าและแปลงปลูก
 - การปรับปรุงบำรุงดิน
 - การเตรียมเมล็ดพันธุ์
 - การให้น้ำ การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์การปลูก และการดูแลรักษา
 - การเพาะกล้าผัก การย้ายกล้าปลูก
 - การป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามหลักการและกระบวนการ
 - การเก็บเกี่ยวพืชผักตามหลักการและกระบวนการ

๙.๑๑ ถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนความรู้

๙.๑๒ จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ

๙.๑๓ ติดตามประเมินผลหลังจากการดำเนินโครงการ

๑๐. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาการดำเนินการรวมเตรียมความพร้อมโครงการฯ รวม ๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑)

๑๑. แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา												หมายเหตุ
	ต.ค. ๖๐	พ.ย. ๖๐	ธ.ค. ๖๐	ม.ค. ๖๑	ก.พ. ๖๑	มี.ค. ๖๑	เม.ย. ๖๑	พ.ค. ๖๑	มิ.ย. ๖๑	ก.ค. ๖๑	ส.ค. ๖๑	ก.ย. ๖๑	
- ประสานงานกลุ่มเป้าหมายตามรายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ	↔												๑ วัน
- ประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดทำหลักสูตร		↔											๑ วัน
- ประสานงานหน่วยงานร่วมบูรณาการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในลักษณะขอข้อเสนอแนะและคำปรึกษา		↔											๒ วัน
- เขียนโครงการเสนอขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัดและดำเนินงานโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑			↔										๒ วัน
- ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย			↔										๑ วัน
- ติดต่อเรื่องการจัดเตรียม สถานที่ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง			↔										๒ วัน
- จัดทำและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การดำเนินโครงการ			↔										๓ วัน
- ดำเนินโครงการตามกำหนดการ				↔									๑ วัน
- จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ				↔									๒ วัน
- ติดตามประเมินผลหลังจากการดำเนินโครงการ					↔								๗ วัน

๑๒. รายละเอียดงบประมาณของโครงการ

จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวนเงิน ๒๓,๐๐๐.- บาท (สองหมื่นสามพันบาทถ้วน)

๑. ค่าบริหารจัดการ

เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐.- บาท

๒. ค่าวัสดุการเกษตร

เป็นจำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐.- บาท

หมายเหตุ ค่าบริหารจัดการและค่าวัสดุการเกษตรสามารถถัวจ่ายกันได้

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๓.๑ นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๑๓.๒ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนากระบวนการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓.๓ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

๑๔. ตัวชี้วัด

๑๔.๑ ลดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนการผลิต

๑๔.๒ สร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวนฤธิรา เคนนาดี)

นักวิชาการปฏิบัติการปฐมนิเทศ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางนัตตยา วงศ์โยธา)

ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิบัติการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายชัชวาลย์ ทรัพย์แก้วยอด)

ปฎิกรรณานุกรณการพิเศษ รักษาการแทน

ปฎิรูปที่ดินจังหวัด ปฎิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย